

CONCEPTUL DE COMUNICARE

Asist.univ. **Lidia CIOLACU**,
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Lumea exterioară, natura în varietatea ei, ca și nenumărații indivizi, semeni ai noștri, și uneori noi înșine, cu toții emitem semnale, în afară sau spre propria noastră persoană. Ni se întâmplă, apoi, să adunăm, să primim sau să captăm aceste semnale, pentru a le da, grație raportării lor la experiențe sau construcții anterioare, valoare de semne. Transformarea semnelor captate în semne, care să ne aducă la cunoștință o anumită informație, presupune interpretarea lor, prin apelul la un cod adecvat, testat în prealabil.

Orice mesaj presupune emiterea unei informații, prin semnale codificate, în direcția unei ținte determinate, cel mai adesea un interlocutor, fără retur obligatoriu. Dacă acest retur există, intrăm în domeniul comunicării, prin posibilitatea apariției redundanțelor cerute.

Comunicarea presupune reversibilitatea mesajelor în cadrul relației care reunește două entități, chiar dacă mesajele nu sînt de același ordin. Ea

implică crearea unui sens, în funcție de corelările neîntrerupte dintre facultățile noastre de percepere a semnalelor, de bogăția vocabularului, de imaginație, ca și de memorie, pentru a le menține coerente atunci când, la rîndul nostru, devenim emițători și adresăm mesaje în retur. Comunicarea se stabilește prin crearea de sens, grație unei suite de verigi, care permit instituirea unor raporturi de contrast sau de opoziție între obiectivele, rolurile, atitudinile și cenzurile proprii fiecăruia și care fac legătura cu mediul, în funcție de diversitatea proiectelor.

Cercetările au dovedit că omul este capabil să comunice cu animalele, cu natura, însă în cea mai mare parte a timpului, este indispensabil și chiar obligatoriu, ca el să poată intra în comunicare cu semenii săi. Însă raporturile dintre diferiții membri ai unui grup ar deveni dificile, nesigure, cu puternice oscilații emoționale dacă nu ar exista roluri marcate, niște sarcini prescrise, o metodă impusă, o rețea de schimburi raționalizate, niște obiective accentuate, un nivel de schimburi convenit. Pe parcursul comunicării indivizii se plasează unii față de alții în funcție de anumite presupoziii, după cum ei au nevoie de structură, de consolidări sociale, pentru a putea conviețui și lucra împreună. Într-o situație de grupare sau de reunire care îi pune în interacțiune, stimulîndu-i, indivizii sînt interesați să-și pună în comun reprezentările modurilor de a percepe la un nivel relativ egal, prin care pot evita izolarea sau o fărîmițare excesivă. Facilitarea sau reglementarea comunicărilor presupune o experiență suficientă, căci în absența unei inginerii suficient de bine dezvoltate, responsabilii sau formatorii s-ar afla în situația de a improviza prin tatonări sau a recurge la unele combinații mai mult sau mai puțin hazardate sau de a dovedi un elitism de suprafață.

Bibliografie

1. Bachelard, G., *L'Eau et les Rêves*, Corti, Paris, 1942.
2. Bourdieu, P., *Le Métier de sociologue*, Mouton-Bordas, Paris, 1968.
3. Cyrulnik, B., *La Naissance du sens*, Hachette, Paris, 1991.
4. Jakobson, R., *Essais de Linguistique générale*, Points, Seuil, 1970.
5. Mucchielli, R., *Communications et réseaux de communication*, ESF, 1971.